

Winkler Venceslav :

Grad na Peskovcu

Jure je strel v konje bili so lepo okrašeni, zdeli so se mu neizrekljivo čudo in kot mimogrede je odgovoril:

»Kukčev izpod Pečnika.«

»Izpod Pečnika? To je zelo daleč«, je rekel eden izmed hlapcev.

»Pa kam greš?« je bil siten najlepši izmed jezdecev.

»V grad k valptu Šparenbleku.«

»Tepec, kaj me ne poznaš? Pa kako se reče?« je vzdignil valpet bič.

Jure je povesil glavo, stisnil jo je nekam med ramena in trmasto zago-drnjal:

Valpet se je široko zasmeljal:

»A tisti si! Pa zakaj nisi prišel takoj, ko sem ukazal, a?«

Vzdignil je bič, zažvižgalo je po zraku in palo Juretu preko obraza. Fant je poskočil, zapeklo ga je na obrazu, zapeklo v srcu, zakaj še nikoli ga ni nihče udaril. Kri ga je zalila, obrnil se je proti grmovju:

»Marko, Marko!«

»Iz grmovja je zlezel Marko Sumrada in je bil v trenutku med jezdec. Valpet Šparenblek je še slišal zamolklo godrnjanje, potem so se konji sami obr-

»Niso me učili.«

»To je sin tistega, ki je sinoči nesel palice«, je razložil najstarejši hlapec milostljivemu gospodu Šparenbleku.

»Golazen! Pa kaj bi rad?«

Jure se je čudil, odkod taka jeza. No, če je to valpet Šparenblek, ne bo treba hoditi v grad, lahko bosta kar tukaj opravila. Mirno je skomignil z rameni:

»Oče je rekel, da ste ukazali, naj pridem.«

nili. Prestrašeni so zarezgetali in gruča se je razkropila na vse strani. Valpet je klical hlapce, jezilo ga je, da se je vse tako izšlo, toda imeli so preveč posla s konji, da bi ga slišali. Jure je sedel na velik kamen ob poti, tolkel se je s rokami po kolenih in klical:

»Sumrada, Sumrada, Sumrada!«

Marko Sumrada se je pa že vračal in nejevoljno godrnjal:

»Bog ve, čemu sliš v grad?«

In sta se vrnila pod Pečnik.

3. Na Peskovcu zidajo grad.

Potem očeta niso več topli, kakor bi pozabili nanj. Tudi Jure je pozabil na loški grad in na valpta Šparenbleka. Hodil je z Markom Šumrado po gozdovih, lazil po grmovju, smejal se in vrisal.

Slo je v pomlad. Sonce je raslo in trosilo po hribih toploto in zdravje. Bilo je prečudno lepo. Ljudje so sklepali roke in se čudili: »Bog pomagaj, takih dni še ni bilo.« Jure je stal pred hišo in gledal čez dolino. Takrat so po kameniti poti prišli tuji jezdeci. Kot mrzel veter so pali v dolino. Jure se je malo ustrašil in brž skril medveda v kočo. Jezdci so pa zavili po poti naravnost proti njemu. Ni jih poznal, le za zadnjega, ki je bil najponižnejši, je vedel, da je valpet. Stisnil se je k vratom in gledal za njimi, ko so šli mimo.

»Kaj zijaš?« se je zadril nadenjen valpet.

»Nič, premilostni gospod«, je rekel Jure ponižno in stisnil klobuk pod pazduho. »Sonce sije in sem ga prišel gledat.«

Valpet ga je pogledal z žarečimi očmi, nekaj zagodrnjal in se pognal za gospodo.

Jure je gledal za njimi, kako so kar čez travnike zavili proti Peskovcu. Gospoda imajo svoje muhe, zdaj gredo po dolinah, zdaj se zaganjajo v griče. Pustil jih je, naj gredo, kamor hočejo. Potem je poklical medveda in sta odšla čez polje na Videm.

Čez nekaj dni je preletela dolino čudna novica. Ljudje so povsili glave, smeh je ugasnil, zdravje je usehnilo. Na Peskovcu bo gospoda zidala grad!

»Moj Bog!« so se prestrašili kmetje. Jezero hudih misli jih je spreletelo.

Jure pa ni nič rekel, samo smejal se je. Oče mu je zažugal, da je močan, da ga bodo pognali na tlako.

»To bomo pa še videli,« je povedal fant, »kaj ne, Marko?«

»Bum, bum,« je zagodrnjal medved, »bomo videli.«

Pa se je zgodilo.

Prišli so tuji ljudje. Na Peskovcu se je zgostila gneča. Pripeljali so vozove in orodje. Potem so začeli delati. Po vseh vaseh je šel Šparenblekov birič in pognal tlačane na delo. Iz vseh vasi so morali priti. Tudi po Kukca je prišel.

»Tudi ti bi lahko delal, fantek,« je rekel Juretu.

»Jaz?« se je čudil Jure.

Birič ga je nekaj časa gledal, potem se mu je zazdelo, da medved nekam čudno godrnja in je hitro odšel.

Na Peskovcu je pa rasel grad.

»Prehitro gre«, so pravili stari ljudje. »Ne bo dolgo stal.«

Jure je sedel na najvišji skali na Pečniku in gledal na levo stran proti Peskovcu. Strašno čudno se mu je zdelo, da zidajo še en grad, saj je bil loški dovolj. Ljudje so migotali po griču. Od daleč so se videli, kakor majhne živalice, voz se ni dobro razložilo, zidovje je pa zmeraj bolj raslo.

»Mogoče bo to drugačen grad«, je premišljeval.

Tudi medvedu se ni zdelo vse prav. Bil je siv in se je včasih približal delavcem. Videl je tlačane, Maks je prenašal kamenje in ga valpet po bregu navzdol. Včasih je kdo padel, bruhal je kri in umrl. Odnesli so ga in pokopali. Grad je moral zrasti.

»Bum, bum, tam umirajo ljudje,« je povedal Juretu.

Fant ni verjel, pa je vprašal zvečer očeta.

»Seveda,« je bridko povedal oče, »vsak dan nekaj. To ni nič posebnega.«

Jure je premišljeval, zakaj je tako. Če bi se na primer njemu zazdelo, naj mu sezidajo grad, Bog ve, če bi mu ga.

»Tepec, saj ti nisi gospod!«

»Gospod, torej gospod mora biti šlovček. Mhm! Še v grad nisem hotel iti, ko je pa takole zunaj desetkrat lepše. Kaj ne, Marko?«

»Bum, bum, lepo pa je,« je zabrumdal medved.

Jure se je napotil čez dolino. Od vasi do vasi je šel. Povsod so bili doma sami otroci. Zbežali so, ko so videli medveda. Jure jih je klical, a se niso upali blizu. Ponekod ob poti so stali ljudje in kopali kamenje. Za grad na Peskovcu, so razložili Juretu. Prijazno so se mu smejali, medveda pa so gledali po strani.

»Saj ni hud,« ga je branil Jure.

»Bum, bum, kako bom hud,« je zagodrnjal medved...

(Dalje prihodnjik)

Tončkovi doživljaji v Indiji

Tonček je bil res vsega zavidenja vreden. Pravkar je bil z odliko napravil malo maturo, in za plačilo sta mu roditelja dovolila, da sme s svojim stricem Jackom, ki ima v Indiji velike plan-taže, odpotovati na daljni vzhod. Stric

Jack je bil dva meseca pri Tončkovih starših na obisku, in Tonček mu je bil ves ta čas kakor kak kužek za petami. Zanimivi stric ga je bil popolnoma očaral, saj je videl že toliko sveta in je bil tudi že marsikaj zanimivega doživel.

Oče in mati sta menila, naj ostane Tonček zaenkrat šest mesecev v Indiji, in če bo dobro prenašal tamkajšnje podnebje, naj bo kdaj pozneje stricu v pomoč in oporo.

Tonček je živel že nekaj časa na stričevi plantaži in se je bil že skoro popolnoma udomačil. Stric ga je bil naučil streljanja, in odslej se je Tonček vsak dan vadil in postal prav dober strelec,

vendar ne tako dober kakor je bil stric Jack. Vendar si je pa iskreno želel, da bi mogel kdaj v resnici uporabiti orožje.

Lepega večera ga je stric poslal s pismom na sosedno plantažo. To je bilo prvič, da se je Tonček sam odpravil na daljšo pot in ves navdušen je vzel puško s seboj.

Tonček se je pri sosedu zakasnil, kajti sosed je bil gostoljuben mož in se je z dečkom malo pošalil in pokramljajal. Tema je že bila, ko se je Tonček vrnil na stričevo domačijo. Bil je prepričan, da se je stric med tem odpravil k počitku, zakaj v njegovi spalnici je gorela luč. Ko se je približal hiši, je slišal, da poje stric neko pesem in ker je bilo okno njegove spalnice odprto je postajalo čedalje razločnejše. Tonček se je

namuznil in se tiho splazil pod okno. Hotel je strica prestrašiti s tem, da bi mahoma pomolil glavo skozi okno in grdo zarenčal.

Ko je res pomolil glavo skozi okno, muje zdajci groza zaprla sapo. Petje je prihajalo iz postelje, kjer je ležal stric.

Stričev glas pa je bil nocoj nenavaden in srepo je strmel v čudno prikazen na svoji postelji. Deček bi bil od groze skoraj zavpil. Na stričevi odeji je ležala velika kača, zavita v klopčič, in mahala z glavo zdaj sem zdaj tja, natančno v taktu s stričevim napevom. Zdaj je Tonček razumel, zakaj je stric ne-

prestano ponavljati isto pesem. Nedavno tega je bil videl nekega krotilca kač, ki je pisikal na frulo in s tem branil kače, da ga ni napadla. Indijci namreč pravijo, da enolične melodije uspavajo ka-

čo in da ne more storiti drugega, kakor mahati z glavo sem in tja, dokler sliši napev. Stric mu je bil o priliki tudi povedal, da je moči na ta način kačo samo nekaj časa krotiti — in kaj se bo zgodilo zdaj, če se kača ne bo dala več

brzdati od stričeve pesmi? Tonček je vzdignil puško in hotel kačo ustreliti, a se je še pravočasno premislil. Saj le ni bil tako dober strelec in morda bi zadel strica.

Tedaj mu je šinila v glavo dobra misel. Na mizici tik pred oknom, je stal

električni ventilator, ki je bil v polnem teku. Tonček je previdno iztegnil roko, zagrabil ventilator in ga z vso močjo tresel v kačo. Na srečo je bila vrstica ventilatorja dovolj dolga, da je zletej na posteljo. V naslednjem trenutku je ležala na odeji le še truplo mrtve kače, ki je sunkoma podrhtevalo. Na tleh je pa ležala odsekana glava. Lopataste plošče ventilatorja so bile zajele kačino glavo v svoj vrtnec in jo kratko malo odsekale.

Stric Jack je bil rešen, in da je bil odslej še bolj naklonjen vrlemu Tončku, mu bomo vsi radi verjeli.

Deruda:

Zapoznela lastavica

*Huda zima je minila,
kmalu pride krasni maj,
lastavica lahkokrila
se vrnila v naš je kraj.*

*Z njo prišel je možek samček,
ki za zarod poskrbi,
staro gnezdo si poišče
in veselo gostoli.*

*Dobro se godi obema,
saj je toliko mušic,
v gnezdu kmalu zacvrlika
zarod mladih lastavic.*

*Ah kako je srečna mamka,
ko odprte kljunčke zre!
pridno bo skrbela zanje,
čuvala jih zanke zle!*

*Hitro je prišlo poletje,
sam lovi že mladi rod,
pridno leta in se uri
za jesensko dolgo pot.*

*Dnevi krajši so in krajši —
kaj hitiš, jesenski čas?
zbirajo se lastavice,
slutijo že sneg in mraz.*

*Vse so že na jug zletele,
le družina naša ne,
mamica ji je zbolela
jaj, če zima jo zatne*

*Poletavajo snežinke,
mladi rod se ne boji:*

*»Ej to lepe so mušice!«
Očka od strahu drhti. —*

*Sreča Vam premili ptičkil
toplo sonce sije spet
Mamica je ozdravela —
zdaj pa brž na južni svet!*

Zgodba o roparju Kun-Kanu

Spisal Kavčič Tihomir, učenec IV. razreda
v Vinici pri Črnomlju

Kun-Kanov oče je živel na gričku Kun-Kan. Kun-Kan so ga imenovali po gričku. Bil je zelo bogat, a skop mož. Imel je devet gradov. Glavni je bil na hribčku Kunkanu, kjer je stanoval s

svojo ženo Kano in sinom Kumom. Pod gričkom se razprostira mesto Najzat. Vse mesto se je čudilo njegovemu bogastvu. Policija ga je osumila zaradi ropov. Kanove skrivnosti ni nihče vedel, razen hlapcev, žene in sina. Bil je strašen ropar. Oropal je že skoro vse graščine v sosednjem mestu. V Najzatu ni hotel, ker si je mislil, da ga osumijo. Toda to je bilo zaman. Policija v Najzatu je že vse vedela, samo pripravljala se je za napad na njegovo graščino. Bilo je že pozno v noč, ko je spala že vsa družina razen hlapcev, ki so stražili. Samo Kan je bdel. Bil je nejevoljen in zamišljen. Ko je tako bdel, je nekdo potrkal na železna vrata. Kan se je jako prestrašil. Vstal je in vprašal: »Kdo trka?« Odgovor je bil: »Prosim, če bi dovolili, da tukaj prenočim?« Kan je premišljeval, ali bi odprl vrata ali ne. Končno je rekel: »Danes ne morete prenočiti v gradu, ker imamo goste!« Tako se je zlagal Kan. Zunaj je bila neka ženica, ki je venomer prosila. Komaj se je dal pogovoriti. Dovolil ji je.

Naročil je hlapcu: »Ženico odpelji v sobico, ki je v pritličju«. Hlapec jo je odvedel. V resnici ni bila to ženica, ampak policaj, ki se je oblekel v ženico. Bil je dobro oborožen. On ni bil namenjen spati, ampak prisluškovati, kaj bo počel Kan in njegovi hlapci. Ura je bila 12 po noči. V sobah, kjer je spal Kan in v sobah kjer so spali hlapci je bilo vse nemirno. Kan se je pripravil na rop v mesto Bar. Policaj je slišal sepetanje hlapcev: »Kam pojdemo ropat?« Kan je rekel: »V Boselov grad! Dobro se oborožite! Jaz bom vzel s seboj strojnico!« Ko je bilo že vse pripravljeno je rekel: »Nekaj jih mora ostati za stražo.« Velj Kan: »Naj jih ostane trideset!« Vrata so zaškripala in Kan ter nekaj hlapcev je odšlo. Policaj pa je izrabil priliko, odprl okno in se tiho splazil do vhodnih vrat. Slišal je govorjenje in krohotanje hlap-

cev. »Ko to bomo jedli in pili!« Policaja je pričakovalo šestdesetpet policajev, njegovih tovarišev. Policaj se je imenoval Jonž. Jonž se je tiho splazil pod griček, k svojim tovarišem. Ravnatelj policije ga je vprašal: »Ali si kaj izvedel?« Jonž je odgovoril:

(Dalje prihodnjič).

Jutrovčki pišejo

Vinko — smučar

Ves bel je dol, ves bel je breg,
vse krije snežna odeja.
Smučke na dan, smučke na sneg!
Tudi naš Vinko za smuk se prireja.

Smučke si Vinko na noge pripne
in zdrči čez brege bele.
Hej, hehoj, kako to gre!
Vsi pravijo: »Imenitno se pelje!«

Tedaj nakrat zvali se v sneg.
Vse se smeje in se mu rogajo.
On pa ves jezen spusti se v kreg —
s težavo se pobogajo.

Sedaj se greje za pečjo.
»Nikoli več na sneg ne grem!
Zdaj vem kako je s to rečjo!«
Če pa prisegel bi, ne vem...

*Primc Franjo, dijak III. b razr. gimn.
v Celju.*

Dragi stric Matic! Jaz sem pa Poljčančan. Saj veš, kje so Poljčane pod Bočem. Moj oče je kmet in zato poznam kmečko življenje. Doma slišim večkrat, da kmeta nikjer ne marajo. Toda Jutrovčki so dokazila, da v resnici ni tako. Včasih je bil kmet kralj, danes so pa drugačni časi in treba se je po njih ravnati. Prej so imeli mestni ljudje dosti denarja, zdaj ko ga nimajo pa tlačijo ubovega kmeta. Mojega očeta imajo vsi ljudje radi, ker odkrito pove kar misli; kadar greva o počitnicah skupaj k maši, se mu vsi odkrijejo. Jaz sem tudi kmet. Oče mi pa hoče dobro, zato me je poslal v ljubljanske šole. Stanujem pri teti v šolo hodim pa precej daleč za Bežigrad. Če kmetov ne bi bilo ne bi imeli mestni ljudje kaj jesti in vsa lepa obleka in vsi lepi čevlji jim ne bi nič pomagali. Moj oče med tednom ne bere časnikov, ker ima preveč dela. Ob nedeljah pa gre k maši, po tobak in po »Jutro«. Naš štajerski kmet ima vedno slabše življenje. Povsod ga čevlji žuli. Najbolj grdo pa pogleda, če je treba denar odriniti. Enkrat sva šla z očetom v vas Č. Kaj sva videla? Siromaštvo. Tisti kmet nama je pravil: »Zjutraj, opoldne in zvečer jemo radič in pijemo vino. Celo leto se trudimo

z vinogradom, da na jesen prodamo vino a s tistim denarjem komaj plačamo davke. Drugi kmetje otepajo repo in korenje pa tudi nimajo dobrega življenja. Do kmetije je treba imeti veselje. Martrati se v dežju in vročem solncu in to dan na dan, leto za letom, to niso mačkine solze. Če pa katero ljubljansko srajco zanima kako živi naš kmet, pa naj pride pogledat. Denarja imajo itak več kot pri nas, pa ga naj prinesejo k nam. Vsak kmet jih bo z odprtimi rokami sprejel. Kličem »Zdravo« vsem Jutrovčkom v Poljčanah!

*Trotošek Adolf, dijak I. razr. III. drž.
real. gimn. v Ljubljani.*

Dragi stric Matic! Zelo rada imam slovensko zgodovino in čitam z veseljem vse, kar mi pride tiskane o njej v roke. Mnogokrat me tisto, kar čitam zelo razveseli, kakšenkoli pa me tudi razžalosti, kadar čitam kaj žalostnega ali sramotnega o starih Slovencih. V zadnjem »Našem rodu« je tudi nekaj takšnega, kar ni verjetno. Pod naslovom Lindaü—Lendava se pripoveduje, da je ime Lendava od nemškega kraja Lindaü. Meni se zdi ta stvar zelo čudna, da bi tako lepo slovensko ime postalo od Frakov. Kaj se ti zdi, ljubi stric Matic, ali nimam jaz prav, da je Lendava od vedno slovensko ime in prav nič odvisno od frankovske spake.

Lepo Te prosim, dragi stric Matic, pojasni mi to reč v Mladem Jutru. Lepo te pozdravlja

**Darinka Bradeško, uč. IV. razreda
dekliske nar. šole v Celju**

Zima

Mrzla burja zunaj vleče,
srce usmiljeno zatrepeče:
Kaj bo ptički z vami,
ko vam zmrznjeno je pod nogami.
Na okno nekaj potrkilja,
glej ga, ptička gladnega,
čiv, čiv se oglasi zunaj.
kakor bi mi rekel komaj sem še živ.
Jaz sem hrane mu natrosil,
ko tak milo me je prosil,
in zapel mi je čiv, čiv,
s tem povedal, da je živ.

**Likovič Milan, dijak klas. gimn v
Ljubljani**

Ljuba Darinka!

Nisem jezikoslovec in ne morem zanesljivo presoditi, ali se za našo slovensko Lendavo skriva frankovski »Lindau ali ne. Sicer je pa čisto vseeno in Te naj nikar srček ne boli zaradi tega. Imena vseh krajev, koder od nekdaj živi slovenski rod, krajev, ki njihova polja že tisoč in toliko let že vsako poletje zlati žetev slovenskega dela, krajev, ki je njih zemlja kupljena s slovensko krvjo in pognojena s kostmi naših dedov — taka imena so kljub vsemu jezikoslovju tako slovenska, da bolj slovenska biti ne morejo! Torej ima tudi Darinka prav, in če Bog da in sreča junaška, bo njena veljala do konca sveta.

Lepo Te pozdravlja Tvoj

stric Matie

Dragi stric Matie! Zopet se oglašam, opisal Ti bom moj dom, ki je na kmetih. Doma sem v Cerkljah na Dolenjskem. Samo o počitnicah vidim svoj dragi dom. Morda ga ravno zato še bolj ljubim.

Cerklje je vas ob Krki na Dolenjskem. Leži na ravnini. Izprehodi po okoličih so lepi. Obdajajo jo vinogradi. Okoli vasi se vije struga Krke. V njej se poleti kopljemo, vozimo s čolni, da se naužijemo solca in zraka. Sredi vasi stoji lepa cerkev z župniščem. Izmed drugih poslopij najbolj opazimo »Zdravstveni dom«, pošto, in poslopje šestrazredne narodne šole. V slednjem je naše stanovanje. Imamo trisobno stanovanje s kuhinjo in drugimi pritliklinami. Šolo obdaja zelo lep sadni in zelenjadni vrt, na katerem prebijem najlepše urice.

Vesellilo bi me, če bi prišel pogledat moj dom! Lepo Te pozdravlja

Herbest Pavel, uč. I. razr. III. drž. real. gimn. v Ljubljani.

Dragi stric Matie! Že tri leta prebiram »Mlado Jutro«, a nekak strah pred Tabo me zadržuje, da se ne oglašam vanj. Veš, stric Matie, kako se Te predstavljam? Strahovito velikega z dolgo sivo brado. Kljukastim nosom in velikansko palico v roki. Joj, stric Matie kar trepečem ko pišem ta spis, tako se bojim tiste palice, a vseeno Ti pišem nekoliko o življenju slovenskega kmeta. Sem sicer mestno dete, pa imam vendar nekoliko upogleda v življenje kmeta. Imam strica na deželi, ki je trden kmet.

Dragi stric Matie! Tudi jaz se Ti enkrat oglašim, če tudi znam komaj malo pisati in čitati. Upam, da bo vedno boljše in potem Ti bom tudi jaz večkrat kaj pisal. Povem Ti, da ptičkom že dolgo potresam na okno in v hišico, ki jo je atek naredil. Te lepo pozdravlja

Janez Rant, uč. I. razr. osn. šole Bežigrad

Tam sem videla trpljenje in radost kmečkega stanu. Jaz sama sem uživala le radost, kajti bila sem samo o počitnicah tam. Medtem ko sem jaz še sladko spala so drugi že delali na polju in so že trudni prihajali k zajtrku ko sem se jaz šele prebujala. V največji vročini so grabili seno in čeprav jim je pot curkom lila po obrazu, so Boga prosili, da bi še sonce pripekalo, dok ne posušijo krme. In ko je bila otava suha, smo se z vriskom in petjem vračali na visoko obloženem vozu domov. Takrat je bilo lepo tudi za kmeta. Šegavost in smeh sta mu silila iz ust in to vse iz veselja, ker mu je Bog dal tako obilni blagoslov. Tako sta v kmečkem življenju tesno združeni radost in trpljenje.

Jelina Pistor uč. III. a r. Magdalenske šole v Mariboru

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih številkk so pravilno rešili: Luršak Zinka, uč. II. razr. mešč. šole v Mariboru — Pragersko 55, Tinko Melavec, uč. IV. razr. v Mozirju, Mirko Strahin, dijak II. razr. gimn. v Mariboru, Breda Šmuc, uč. V. razr. v Ljubljani VII, Milan Jezernik, dijak I. razr. drž. real. gimn. v Ljubljani, Vič, Žiger Nadislav, dijak III. c razr. klas. gimn. v Mariboru, Rapla Franc, uč. II. razr. v Ljubljani, Lado Stare, dijak I. drž. real. gimn. v Ljubljani, Gombosy Janez, dijak II. a razr. real. gimn. v Murski Soboti.

Maksi: Stric Matie je bil zelo žalosten, ko je prebral Tvoje pismce. Rad Ti verjamem, da si vesel, ker ne hodiš več v šolo. Prepričani smo pa, da so učitelji tega še dosti bolj veseli. Prepričani smo tudi, da si boš v poznejših letih še mnogokrat želel nazaj v šolske klopi — pa bo na žalost prepoznal

Manica:

Zvesti čuvaj

H kmetu, ki je imel svoje obširno posestvo visoko v hribih, je hodila ponoči v obiske lisica in mu izmikala najdebelejše kokoši. Gospodarju je začelo početje te štirinožne grešnice presedati in kupil je velikega psa čuvaja. Lisica seveda ni o tem nič vedela in ko se je kmalu nato spet predrzno vtihotapila v kokošnjak, je zvesti čuvaj dvignil tolikšen vrišč, da sta gospodar in hlapec na mah skočila pokonci in preden se je zvitorepka dobro zavedla nevarnosti, je bila že začopatena.

Vso prestrašeno ujetnico sta potem možaka potisnila v star zaboj in postavila zraven psa čuvaja.

»Zdaj pa le dobro čuvaj do zjutraj« veli gospodar psu in ga pohvalno potrepnje po hrbtu.

Ko se nato gospodar in hlapec zopet odstranita, zaprosi lisica:

»Kužek-bratec! Izpusti me na svobodo! Kaj ti koristi moja poguba? Če me izpustiš, ti hočem prinesiti za plačilo vsak večer po eno kokoš, ki jo ugrabim pri kakem kmetul«

»Ne jem kosmatih kokoši,« odvrne kuža ponosno.

»No, saj lovim tudi druge živali« po skuša lisica dalje, in ti lahko prinesem vsako noč kos mesa!«

»Ni potreba,« se poroga zvesti čuvaj, »kajti zdaj, ko sem pomagal ujeti tebe, mi bo gospodar že sam rad postregel z mesom.«

To reki se kuža, slep in gluha za vse lisičje prošnje vleče pred zaboj in ostane tam do jutra.

Zjutraj pa se je lisica zvrnila, zadeta od gospodarjeve puške.

Janko Polak:

Večer

Pod gradom topoli šumijo
in potok v mrak tihi hiti.
Na nebu že zvezde gorijo,
med njimi se mesec smeji.

Med smrekami stari grad sanja,
na gradu skovika skovir.
V dolini zvon farni pozvanja,
oznanja noč, pokoj in mir.

Križanka II

Vodoravno: 1 vrsta sporta, 4 domača žival, 6 del obleke, 8 maščoba, 9 zaimek, 11 žuželka, 13 glavni števnik, 14 časomer, 15 egipčanski bog, 16 Sveta gora v Grčiji, 17 zaimek, 18 strast, 19 morska žival, 20 posmrtni kraj, 21 egipčanski bog, 24 dnevni čas, 26 muslimanska sveta knjiga, 28 mesto v Latviški državi.

Navpično: 1 slovanski kralj, 2 svetopisemsko mesto, 3 leseno orodje, 4 vprašalni zaimek, 5 svetopisemska oseba, 7 ptica, 10 del neosvobojene domovine, 12 naplačilo, 14 žensko krstno ime, 17 žrtvenik, 18 izdelek iz mleka, 22 otok v Sundkem otočju, 23 prostor v cerkvi, 24 del obraza, 25 čarovnija, 26 časovni veznik, 27 nikalnica.

Posetnica I

Neža Sjevar

Lika

Kaj je ta gospa?

Posetnica II

Z. Rimes

Tirana

Kaj je ta gospod?

